Runda 1, april 2022

B1 Bilen

I par, 5 min

Er uppgift

Läs kortet. **Ringa in** er väg på räknebladet och **skriv** en mening. **Vänd** först när läraren säger till.

Det här har hänt

Linnea jobbar i en butik och bor i en tvåa med sina två barn, sex och nio år. Bilen är gammal men tar henne till jobbet på 15 minuter. Bilen kostar 1 300 kr i månaden *(exempel)*. Drivmedel är i år cirka en tredjedel dyrare än i fjol.

Kontot när ni väljer

Startkontot + cirka 16 000 kr, det som kommer in i år.

Faktakort: inflation

Vad är det? Priserna stiger, så samma pengar räcker till mindre. Det kallas att köpkraften faller.

Varför händer det? El och transporter blir dyrare för företagen, och mycket av det hamnar i priset. Mat, el och drivmedel stiger mest.

Vad betyder det i kronor? Den som har lite kvar lägger en stor del av pengarna på just sådant. Linneas mat kostar 6 500 kr i månaden i år, cirka 700 kr mer än i fjol.

Ni tar ställning till: är 30 000 kr och 500 kr mer i månaden värt 30 minuter längre resa, två gånger om dagen?

Väg 1: Behåll bilen

15 minuter till jobbet. Hon hinner till fritids.

Väg 2: Sälj bilen

30 000 kr in på kontot *(exempel)*. Bussen kostar 800 kr i månaden. 45 minuter till jobbet, 18 km. Två dagar i veckan måste en granne hämta på fritids.

Det vet ni inte: om bilen håller. Om jobbet ligger kvar där det ligger.
Svara på räknebladet. *Vi valde … eftersom …* Använd ordet **köpkraft** eller **inflation**.

Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.
didaktikstudion.se/hushallets-pengar

Runda 1, baksidan

B1 Året 2022

Räkna med raderna för 2022 och räntan för **konsumtionslån**.
Räntan står på tavlan.

I par, 5 min

Er uppgift

Räkna året

1. **Räkna** räntan, Kvar och kontot på räknebladet.
2. **Kontrollera** mot kontona här under.
3. **Dra** minst en pil på kretsloppet.

Kronor i månaden 2022

Inkomst efter skatt, med stöd	30 900
Boende	7 900
Mat	6 500
Övrigt	12 900
El	800
Amortering	1 000
Kvar före räntan	1 800
Lånet, räntan räknas på	120 000

Val och händelser

Ni sålde: bilen plus åtta månader med lägre kostnad	+34 000

Kontot ska nu vara ett av

59 600, 25 600

Didaktikstudion
Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.
didaktikstudion.se/hushallets-pengar

Runda 2, januari 2023

B2 Lånet eller kontot

I par, 5 min

Er uppgift

Läs kortet. **Ringa in** er väg på räknebladet och **skriv** en mening. **Vänd** först när läraren säger till.

Det här har hänt

Linnea har 108 000 kr kvar på ett lån från skilsmässan *(exempel)*. Räntan har gått från 6,5 till 8,5 procent på ett år. Banken erbjuder: betalar hon 10 000 kr extra nu, inte mer, förlänger de lånet, och månadsbetalningen blir 400 kr lägre, ränta inräknad *(exempel)*. På sparkontot får hon 0,9 procent.

Kontot när ni väljer

Kontot från förra året.

Faktakort: ränta på lån och sparande

Vad är det? Ränta är priset för att låna. Sparkontot ger också ränta, men mycket lägre.

Varför händer det? När styrräntan stiger höjer bankerna räntan på lånen. Lån utan säkerhet kostar mest, eftersom banken inte kan ta en bostad om pengarna uteblir.

Vad betyder det i kronor? 400 kr i månaden är 4 800 kr om året. På sparkontot ger 10 000 kr under 100 kr om året. Men lånet tar längre tid att betala.

Ni tar ställning till: ska 10 000 kr göra varje månad lättare, eller ligga kvar om något går sönder?

Väg 1: Behåll pengarna

Pengarna finns om något händer. Månadsbetalningen är kvar.

Väg 2: Betala på lånet

Lägre månadsbetalning från i år. 10 000 kr färre på kontot, och de går inte att ta tillbaka.

Det vet ni inte: om det kommer en räkning som kontot inte räcker till.
Svara på räknebladet. *Vi valde … eftersom …* Använd ordet **buffert** eller **ränta**.

Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.
didaktikstudion.se/hushallets-pengar

Runda 2, baksidan

B2 Året 2023

Räkna med raderna för 2023, också om ni betalade på lånet.
Räntan står på tavlan.

I par, 5 min

Er uppgift

Räkna året

1. **Räkna** räntan, Kvar och kontot på räknebladet.
2. **Kontrollera** mot kontona här under.
3. **Dra** minst en pil på kretsloppet.

Kronor i månaden 2023

Inkomst efter skatt, med stöd	32 200
Boende	8 300
Mat	7 300
Övrigt	13 700
El	700
Amortering	1 000
Kvar före räntan	1 200
Lånet, räntan räknas på	108 000

Val och händelser

Ni sålde bilen	+6 000
Ni betalade på lånet	−5 200

Kontot ska nu vara ett av

72 800, 67 600, 32 800, 27 600

Didaktikstudion
Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.
didaktikstudion.se/hushallets-pengar

Runda 3, oktober 2024

B3 Trean

I par, 5 min

Er uppgift

Läs kortet. **Ringa in** er väg på räknebladet och **skriv** en mening. **Vänd** först när läraren säger till.

Det här har hänt

Tandläkaren: 6 000 kr *(exempel)*. Butiken stänger, och Linnea får fyra månader med a-kassa innan hon får ett nytt jobb. Det kostar 29 000 kr. Sedan ringer bostadsbolaget: efter sju år i kön *(exempel)* finns en trea. Barnen kan få egna rum. Men den ligger i en annan stadsdel. Barnen måste byta skola, och den som är nio har sina enda kompisar där de bor nu.

Kontot när ni väljer

Kontot från 2023 – 35 000 kr + cirka 13 000 kr, det som kommer in i år. Sålde ni bilen: det nya jobbet kräver bil, dra 36 000 kr. Betalade ni på lånet: lägg till 4 800 kr.

Faktakort: bostadsbidrag och marginal

Vad är det? Bostadsbidrag är ett stöd till barnfamiljer med låga inkomster. Marginal är det som finns kvar när allt är betalt.

Varför händer det? Staten har lagt till ett tillfälligt tillägg, just nu 40 procent på bidraget. Det gäller inte för alltid.

Vad betyder det i kronor? Hyran blir 1 000 kr högre i månaden och flytten kostar 6 000 kr *(exempel)*. I år: 9 000 kr. Nästa år: 12 000 kr.

Ni tar ställning till: egna rum nu, med nytt jobb, ny skola och nästan tomt konto, eller ett år till i tvåan med barnens skola och kompisar kvar?

Väg 1: Ta trean

Egna rum från november. Kontot får aldrig gå under 0.

Väg 2: Säg nej och stanna

Kön står kvar. När nästa trea kommer behövs 26 000 kr på kontot. Barnen får bo kvar nära skolan.

Det vet ni inte: när nästa trea kommer. Hur nästa år blir.
Svara på räknebladet. *Vi valde … eftersom …* Använd ordet **marginal**.

Didaktikstudion
Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.
didaktikstudion.se/hushallets-pengar

Runda 3, baksidan

B3 Året 2024

Räkna med raderna för 2024. Räntan står på tavlan.

I par, 5 min

Er uppgift

Räkna året

1. **Räkna** räntan, Kvar och kontot på räknebladet.
2. **Kontrollera** mot kontona här under.
3. **Dra** minst en pil på kretsloppet.

Kronor i månaden 2024

Inkomst efter skatt, med stöd	33 300
Boende	8 700
Mat	7 400
Övrigt	13 900
El	700
Amortering	1 000
Kvar före räntan	1 600
Lånet, räntan räknas på	96 000

Val och händelser

Alla: tandläkaren och butiken	−35 000
Ni sålde bilen: ny begagnad bil för 40 000 kr *(exempel)*, minus det ni sparar i år	−36 000
Ni betalade på lånet	+4 800
Ni tog trean	−9 000

Kontot ska nu vara ett av

15 000, 14 600, 11 000, 10 600, 6 000, 5 600, 2 000, 1 600

Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.
didaktikstudion.se/hushallets-pengar

Slutkortet

B Året 2025

Räkna med raderna för 2025. Räntan står på tavlan. Det extra bostadsbidraget försvann i juli, det syns i raden Inkomst.

I par, 3 min

Er uppgift

Sista året

1. **Räkna** 2025.
2. **Skriv** kontot på räknebladet.
3. **Ringa in:** Höll golvet? Nådde ni målet?

Kronor i månaden 2025

Inkomst efter skatt, med stöd	33 900
Boende	9 100
Mat	7 700
Övrigt	14 300
El	700
Amortering	1 000
Kvar före räntan	1 100
Lånet, räntan räknas på	84 000

Val och händelser

Ni betalade på lånet	+4 800
Ni tog trean	−12 000

Kontot ska nu vara ett av

27 800, 23 800, 23 400, 19 400, 6 800, 2 800, 2 400, −1 600

Minus betyder att kontot har gått under golvet.

Målet

Egna rum åt barnen. Tog ni trean: kontot gick aldrig under 0. Sa ni nej: minst 26 000 kr på kontot.

Didaktikstudion
Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.
didaktikstudion.se/hushallets-pengar